

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Εισαγωγή στους Υπολογιστές

Ενότητα 13: Κοινωνική και ηθική διάσταση
πληροφορικής

Αβούρης Νικόλαος

Πολυτεχνική Σχολή

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας
Υπολογιστών

Σκοποί ενότητας

- Κοινωνική και ηθική διάσταση πληροφορικής

Περιεχόμενα ενότητας

- Κοινωνική και ηθική διάσταση πληροφορικής
- Νομικό πλαίσιο – Δικαιώματα
- Προστασία πολιτών
- Προστασία δικαιωμάτων δημιουργού λογισμικού
- Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
- Πνευματικά δικαιώματα

Κοινωνική και ηθική διάσταση πληροφορικής

Κοινωνική και ηθική διάσταση

- Επιπτώσεις στην εργασία και οικονομία
- Προσωπικές ελευθερίες και ατομικά δικαιώματα
- Προστασία των δικαιωμάτων του δημιουργού λογισμικού (software)
- Ευθύνες του δημιουργού λογισμικού και υπολογιστικών συστημάτων

Επιτάχυνση διάδοσης της τεχνολογίας: χρόνος για 50 εκατομμύρια χρήστες

200 εκατομμύρια
χρήστες σε λιγότερο
από ένα χρόνο

facebook

Νομικό πλαίσιο – δικαιώματα

- Αδυναμία νομικού πλαισίου σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο να ανταποκριθεί στις ραγδαίες αυτές εξελίξεις
- Πχ ηλεκτρονικό εμπόριο – προστασία καταναλωτή
- Ηλεκτρονικό έγκλημα
- Προστασία προσωπικών δεδομένων

The Filter Bubble: Eli Pariser

The Filter Bubble

Events

TED Talk

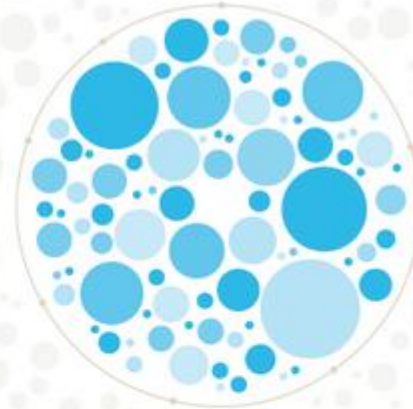
10 Things You Can Do

About Eli

Press/Praise

Follow the Filter Bubble

Filter bubbles, meet Upworthy

ELI PARISER / MARCH 26TH, 2012 / SHARE THIS

Tweet 68

Here's the challenge: as more and more people discover news and content through Facebook-like personalized feeds, the stuff that really matters falls out of the picture. In the Darwinian environment of the hyper-relevant news feed, content about issues like homelessness or climate change can't compete with goofy viral videos, celebrity news, and kittens. The public sphere falls out of view. And that matters, because while we can lose sight of our common problems, they don't lose sight of us.

That problem was one of the main reasons I wrote *The Filter Bubble*. And today, I'm launching [Upworthy](#), a new website I've co-founded

Subscribe

RSS

Events

Tweets

Follow Eli

Posts

» Filter bubbles, meet Upworthy

New York Times Bestseller

Χρήση δεδομένων συμπεριφοράς του χρήστη για προσαρμογή του περιεχομένου

“It will be very hard for people to watch or consume something that has not in some sense been tailored for them.”

Eric Schmidt, Google

Πληροφορική φυσαλίδα

Περιορισμός δημιουργικότητας

Περιορισμός επιλογών

Η τωρινή μου συμπεριφορά καθορίζει το μέλλον μου;

The screenshot shows the Google search engine interface. At the top, the word "Google" is displayed in its characteristic multi-colored font. Below it, a search bar contains the text "Egypt". Underneath the search bar, there are two columns of search results. The left column features a small portrait of a man in a suit, followed by a list of search results: "Crisis in Egypt", "Protests of 2011", and "Lara Logan". The right column features a small portrait of a man with glasses, followed by a list of search results: "Travel, Vacations", "Egypt Daily News", and "CIA World Factbook".

Προστασία πολιτών από επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ν.2472/97

- Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν σε γλώσσα κατανοητή.
 - β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών.
 - γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του.
 - δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.

Ποιότητα λογισμικού – Ευθύνη του δημιουργού λογισμικού

- Μεταφερσιμότητα
- Συντήρηση
- Αξιοπιστία
- Ευχρηστία
- επίδραση στη ζωή υγεία κλπ των πολιτών - παραδείγματα

Προστασία δικαιωμάτων δημιουργού λογισμικού

- Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (patent) : το λογισμικό θεωρείται ως αντικειμενικός κώδικας και διεπιφάνεια χρήσης → 20 χρόνια ισχύος συνήθως
- Πνευματικό δικαίωμα (copyright): το λογισμικό θεωρείται ως πηγαίος κώδικας (αλγόριθμος) και αντικειμενικός κώδικας → +50 χρόνια μετά τον δημιουργό
- Άδεια χρήσης (license)
- Εμπορικό σήμα (trademark)

Τι καλύπτεται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας;

- **Συσκευές & μηχανήματα** ή μονάδες (modules) τους ή συστήματα συσκευών & μηχανημάτων
- **Παραγωγικές μέθοδοι** στη βιομηχανία
- **Μέθοδοι διακίνησης και επεξεργασίας πληροφοριών** σε πληροφοριακά και τηλεπικοινωνιακά συστήματα
- **Χημικές ουσίες, ενώσεις & προϊόντα**, καθώς και οι μέθοδοι παραγωγής αυτών
- **Χρήσεις** όλων των ανωτέρω

Τι δεν καλύπτεται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (πηγή www.obl.gr)

- Ανακαλύψεις
- Επιστημονικές Θεωρίες
- Μαθηματικές Μέθοδοι
- Αισθητικές Δημιουργίες
- Προγράμματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (κώδικας)
- Μέθοδοι Οικονομικών Δραστηριοτήτων
- Παρουσίαση Πληροφοριών
- • Ποικιλίες ζώων και φυτών
- Διαγνωστικές Μέθοδοι
- Μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής

Πώς αποκτάμε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

- Αίτηση στον ΟΒΙ (www.obi.gr) για εθνικό δίπλωμα/ αντίστοιχα ευρωπαϊκό ή παγκόσμιο.
- Βήματα:
 - **1ο βήμα:** Προέρευνα τεχνολογικής πληροφόρησης (τι προϋπάρχει σχετικά με την εφεύρεση, ποια είναι η στάθμη της τεχνικής)
 - **2ο βήμα:** Κατάθεση εθνικής αίτησης για προστασία στην Ελλάδα (φθηνή και γρήγορη διαδικασία – πληροφόρηση για το νέο της εφεύρεσης μέσω σύνταξης έκθεσης έρευνας)
 - **3ο βήμα:** Ερμηνεία και μελέτη της έκθεσης έρευνας, πιθανή αναδιατύπωση αξιώσεων για Ευρωπαϊκή ή Διεθνή κατάθεση
 - **4ο βήμα:** Κατάθεση Ευρωπαϊκής ή Διεθνούς (PCT) αίτησης (πιο δαπανηρή και πιο χρονοβόρα διαδικασία) με ταυτόχρονη επίκληση Ελληνικής προτεραιότητας

Ελεύθερο λογισμικό – Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα – Άδειες Χρήσης

- Άδεια GPL v.3 (General Public License) copyleft
- Άδεια LGPL (Lesser General Public License)
- BSD License

Πνευματικά δικαιώματα: Creative Commons

Εικονίδιο	Συντόμευση	Όρος (αγγλικά)	Όρος (ελληνικά)	Ορισμός
	by	Attribution	Αναφορά	Απαιτείται αναφορά του δημιουργού ή του χορηγού της άδειας.
	nc	Noncommercial	Μη Εμπορική Χρήση	Δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί το έργο για εμπορικούς σκοπούς.
	nd	No Derivative Works	Όχι Παράγωγα Έργα	Δεν επιτρέπεται για το έργο να αλλοιωθεί, να τροποποιηθεί ή να δημιουργηθεί κάτι νέο βασισμένο στο έργο.
	sa	Share Alike	Παρόμοια διανομή	Εάν το έργο αλλοιωθεί, τροποποιηθεί ή δημιουργηθεί κάτι νέο βασισμένο στο έργο, το έργο που θα προκύψει θα μπορεί να διανεμηθεί μόνο με την ίδια ή παρόμοια άδεια.

CC example

	Date/Time	Thumbnail	Dimensions	User	Comment
current	22:32, 26 September 2006		404 × 255 (30 KB)	Jkelly	{{Information Description=The Tomb of Galerius, now the Church of Agios Giorgios or Church of the Rotonda, in Thessaloniki, Greece. Source=Uploaded to en: on October 12 2003. Date=Not given. Author=Adam Carr

This file is licensed under the [Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported](#) license.
Subject to disclaimers.

You are free:

- **to share** – to copy, distribute and transmit the work
- **to remix** – to adapt the work

Under the following conditions:

- **attribution** – You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **share alike** – If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.

This licensing tag was added to this file as part of the [GFDL licensing update](#).

Άδειες creative commons

Εικονίδια	Συντόμευση	Έννοια
	by	Αναφορά
	by-sa	Αναφορά - Παρόμοια διανομή
	by-nd	Αναφορά - Όχι Παράγωγα Έργα
	by-nc	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση
	by-nc-sa	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια διανομή
	by-nc-nd	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα

Άσκηση

Στο κάτω μέρος μιας εικόνας σε άρθρο της Wikipedia εμφανίζεται το δίπλα σύμβολο. Να εξηγήσετε τη χρήση που επιτρέπεται να κάνετε στην εικόνα αυτή.

Άσκηση Φ1.2

- Να αναφέρετε τις σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στις άδειες ελεύθερης χρήσης λογισμικού GPL v.3, LGPL
- Να περιγράψετε συνοπτικά τους συνδυασμούς δικαιωμάτων που παραχωρούνται μέσω αδειών creative commons

[Μέγιστο 2 σελίδες A4]

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση **1.0**.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση **1.0**. διαθέσιμη [εδώ](#).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Αβούρης Νικόλαος, Παλιουράς Βασίλειος, Κουκιάς Μιχαήλ, Σγάρμπας Κυριάκος. «Εισαγωγή στους Υπολογιστές Ι, Κοινωνική Διάσταση». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

https://eclass.upatras.gr/modules/course_metadata/opencourses.php?fc=15

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Διαφάνεια 8: <http://www.thefilterbubble.com/>

Διαφάνεια 9: <http://www.google.com/>

Διαφάνεια 16: <https://www.gnu.org/graphics/license-logos.html>

Διαφάνεια 18: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ac.galerius2.jpg>

